

A britek küszöbön álló kilépése az Európai Unióból, tömören Brexit, kétségtelenül sok fontos területet érint, sokféle következménnyel jár. Közülük most csak egyet hozok elő: az Egyesült Királyság területén élő, tartós munkavállalóként berendezkedett magyar és lengyel állampolgárok sorsa. Bár nem állnak rendelkezésünkre naprakész kimutatások, mértéktartó számítás szerint csaknem százezer, más becslések szerint háromszázezer magyar dolgozik brit földön. Az ottani felsőoktatásban tanuló magyar diákok számát viszont hivatalos adat rögzíti: ebben a tanévben kétezren vannak, és többé-kevésbé a brit diákokkal megegyező feltételek vonatkoznak rájuk. Egyelőre. A Brexitet követően kétéves átmeneti időszak várható, és nem valószínű, hogy ebben a periódusban sérülne a szabad mozgás és munkavállalás uniós alapjoga. A valódi kérdés az, hogy két esztendő elteltével mi lesz.

Ismétlem, jelenleg Magyarország népességének egy-három százaléka él Nagy-Britanniában. A lengyelek mind létszámban, mind százalékosan túltettek rajtunk, ugyanis az ő szigetországi jelenlétük már milliós nagyságrendű – például hivatalos tény, hogy az elmúlt évek bevándorlása miatt Írország legnagyobb lélekszámú kisebbsége immár a lengyel. Másképpen fogalmazva: lengyel barátaink feltűnés nélkül, folyamatos beszivárgással meghódították Írországot. Ezért is, hogy az új lengyel kormány kiemelt figyelmet szentel az ottani lengyel ügyeknek. Az elmúlt napokban Witold Waszczykowski külügyminiszter Dublinba látogatott, és sokrétű tárgyalásokat folytatott. Elsősorban olyan témákat vett napirendre, amelyek honfitársait érintik. Ezek egyike a lengyel nyelv és kultúra helyzete az ír iskolákban. A varsói kormány álláspontja szerint az Írországbán élő és adót fizető lengyelek megérdemlik, hogy gyermekeiket anyanyelvükön nevelhessék, lengyelül taníttathassák. A miniszter ennek szellemében tárgyalta az ír oktatási tárca vezetőjével a lengyel nyelv oktatásának bevezetéséről. Hivatalos ír döntés persze még nem született, de valószínűnek látszik, hogy az írországi iskolarendszerben választható tantárgy lesz a lengyel nyelv. Ezzel csak egyetlen gond van: Waszczykowski miniszter szemérmesen hallgatott arról, vajon ki finanszírozná a lengyeloktatás bevezetését. Nem valószínű, hogy az ír adófizetők különösebben lelkesednének azért, hogy az ő pénzükből fizessék a változtatás költségeit. A varsói vezetés jelenleg azzal igyekszik segíteni az írországi lengyeleknek, hogy jelentősen növeli az írországi konzulátusok személyzetét és szolgáltatásait.

A lengyel hódítás az ír sziget mindkét részén érezhető, tehát Észak-Írországon is. Beszámolók szerint Dublinban, de Belfastban is valóságos lengyel negyed jött létre. Ez azt jelenti, hogy a környéken alig-alig hallani angol szót. (Az írek az ír nyelvet már évtizedek óta nem használják, legfeljebb néhány makacs, hagyományőrző költő versel még ezen a nyelven.) A lengyel negyedben a boltok a Lengyelországban megszokott árucikkeket kínálják – persze sokkal olcsóbban, mint a helyi ír üzletek a brit termékeket. A lengyel újságok és magazinok is bármiféle gond nélkül megvásárolhatók, tehát arrafelé szinte minden olyan, mintha valamelyik lengyel városban járnánk. Valóságos állam az államban. A világ legnagyobb lengyel kisebbsége amúgy Chicagóban található, de ha ez így megy tovább, az ír lengyel kolónia, szakszóval polónia megelőzi.

Persze más, kevésbé békés hódítók is vannak, például moszkvai körökben... Nem véletlen, hogy a lengyel és az ukrán kormány múlt pénteken Varsóban katonai védelmi szerződést kötött egymással. A megállapodást Petro Porosenko ukrán elnök kétnapos lengyelországi látogatásának részeként írták alá. A lengyel köztársasági elnöki hivatal tájékoztatása szerint a megállapodás kiszélesíti a két ország közt meglévő – haditechnikával és katonai kiképzésekkel kapcsolatos – korábbi egyezményeket. A dokumentum kulcselemnek nevezi a katonai kapcsolattartást, a közös információs rendszert, a logisztikai támogatást, a fegyverszállítást és korszerűsítést, valamint a különleges alakulatok tevékenységének összehangolását. Ennek a katonai együttműködésnek eddig is voltak kiemelkedő példái, ilyen a NATO keretében kialakított lengyel–litván–ukrán dandár.

Petro Porosenko köszönetét fejezte ki a lengyel aláíró partnernek, Andrzej Duda államfőnek közös varsói sajtótájékoztatójukon, amiért Lengyelország jelentős mértékben támogatja Ukrajnát. Az ukrán államfő hangsúlyozta: „Különösen fontos, hogy együtt haladjunk előre Ukrajna európai jövője felé, a reformok, a háború lezárása és a minszki megállapodások teljes végrehajtása útján. Nagyon hálás vagyok.” Válaszul Andrzej Duda elnök úgy fogalmazott: Lengyelország mindenben segíteni fogja Ukrajnát, így az európai uniós csatlakozásában és reformtörekvéseiben is. „Támogatjuk Ukrajnát területi épségének megőrzéséért folytatott harcában. Európa és a világ feladata pedig véget vetni ennek a helyzetnek, de nem a konfliktus befagyasztásával, hanem olyan körülmények teremtésével, hogy Ukrajna visszaszerezhesse ellenőrzését a határai felett.” Természetesen itt a kelet-ukrajnai válságnak becézett ukrán–orosz hibridháborúról van szó.

E témához kapcsolódó hír, hogy az ukrán hadsereg múlt csütörtökön és pénteken kétnapos hadgyakorlatot tartott az Oroszország által bekebelezett, fekete-tengeri Krím félsziget közelében. A művelet bármiféle incidens nélkül lezajlott. Moszkva persze hevesen tiltakozott ellene, ugyanakkor Kijevben jelezték, hogy a jövőben újabb fegyverteszteket hajtanak végre a területen. Volodimir Krizsanovszkij, az ukrán légierő déli parancsnokságának szóvivője elmondta, hogy négy évvel ezelőtt már végrehajtottak egy hasonló gyakorlatot, akkor még a Krím félszigeti Csauda partfoknál. Kifejtette, hogy a mostani gyakorlatra kiválasztott, Herszon megyei terület szintén ideális ilyen gyakorlatokra, mivel gyéren lakott, és széles tengeri partszakasszal rendelkezik, ahonnan biztonságosan kilőhetők a rakéták a nyílt tenger fölé. Ezúttal összesen tizenhat rakétát lőttek ki, és valamennyi célba talált. Krizsanovszkij csak annyit árult el, hogy többféle célpontra lőttek, de ezt nem részletezte. Korábbi hírforrások szerint drónokkal, azaz pilóta nélküli repülőgépekkel imitálták az ellenséges célpontokat, és azokat lőtték ki a tenger fölött. Az orosz védelmi minisztérium most válaszcsapással fenyeget, és fokozott készültségbe helyezte a félszigeten állomásozó orosz légvédelmi erőket, valamint a fekete-tengeri orosz hadiflotta hajóit. A fenyegetés szerint Oroszország meg fogja semmisíteni az ukrán rakétákat és kilövőállásaikat, ha Kijev újabb rakétákat lő ki a Krím légterébe.